

Kas jāzina par lēzenajiem jumtiem dzīvojamām mājām

Ir zināms fakts, ka, jo stāvāks ir ēkas jumts, jo tas ir dārgāks. Rajonos, kur ir daudzas saulainas dienas un niecīgs nokrišņu daudzums (Dienvidu zemes), lēzeni jumti un terases ir visekonomiskākie un piemērotākie risinājumi.

Teksts: Juris Biršs

sertificēts būvinženieris,
inženierzinātņu doktors

Latvijā šādām lēzenām (plakanie jumti) konstrukcijām nav senas vēstures. Šādus jumtus var izmantot tikai ar nosacījumu, ka tie būs siltie jumti. Tas nozīmē, ka ir jābūt piemērotam un ventilējamam siltumizolācijas slānim un ļoti labi izveidotai hidroizolācijai. Tātad sarežģīta, vairāku sistēmu apvienota konstrukcija.

Koka konstrukcijas savietotie jumti

Neraugoties uz grūtībām pie izgatavošanas (sarežģītu sistēmu realizācija) un sevišķi pie jumta ekspluatācijas (sniega tīršana, terases utt.), dzīvojamu ēku jumtiem arhitekti samērā bieži izvēlas lēzenos jumtus (savietotos jumtus). Tos sauc arī par bezbēniņu jumtiem, kur telpas griesti un jumta segums tiek apvienoti vienā norobežojošā konstrukcijā. Šādus jumtus parasti izgatavo no dzelzsbetona

elementiem, bet savietota jumta konstrukcija var būt arī izgatavota no koka sijām, kas reizē veic arī spāru funkcijas (tās uzņem pašsvara, sniega un bieži vien arī cilvēka radīto slodzi, īpaši, ja uz jumta izveido terases). Ja uz jumta nerīko terases, tad koka spāres aprēķina tāpat kā koka pārseguma sijas, sniega slodzi ņemot 0,98 kPa, bet, ja uz savietotā jumta ir paredzēti ierīkot terasi, lietderīgā slodze jāņem 2,1 kPa. Līdz ar to spāres kļūst par vissvarīgāko šāda savietotā jumta nesošo elementu, jo, ja tās sāk trupēt mitruma ietekmē, jumta konstrukcija ir nojaucama visā pilnībā. Tāpēc nav pieļaujama savietoto jumtu koka konstrukciju samitrināšana. Samitrināšana var notikt gan ar kondensācijas mitrumu, kas kondensēties no silto telpu puses, gan no jumta puses, ja tas ir bojāts, gan arī tad, ja jumta siltinājumā lielās temperatūras starpības dēļ izveidojas kondensāts un to nav paredzēts izvadīt no siltinājuma konstrukcijas.

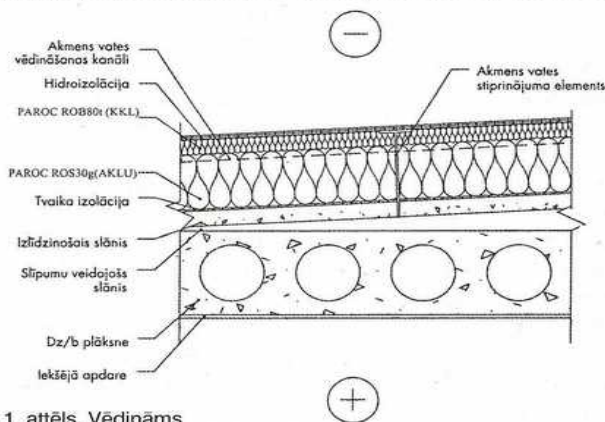
Koka konstrukcijas savietotajam jumtam, lai neļautu iekšēlu sil-

tajam un mitrajam gaisam plūst cauri griestiem, parasti ierīko tvaika izolācijas kārtu (polietilēna plēvi, ruberoīdu utt.) tieši virs griestu apšuvuma. Savietotajiem jumtiem vitāli svarīga ir arī dabiskā vēdināšana ar āra gaisu. Šādam nolūkam starp jumta segumu un siltumizolācijas materiāla kārtu izveido 30 mm platu vēdināšanas spraugu. Šādas spraugas izveido starp visām spārēm, bet gaisa ieplūde un izplūde tiek organizēta pa speciālām spraugām jumta dzegas apšuvuma dēļos. Ja sa-

vietotais jumts netiek siltināts, tā konstrukcija ir analoga, arī vēdināšana, lai izvairītos no samitrināšanas, tiek veikta tāpat, tikai ir viena atšķirība – telpa starp griestiem un dēļu klāju ir tukša.

Lēzeno jumtu siltumizolācija

Būvējot savietotos jumtus no dzelzsbetona pārseguma paneļiem (ļoti populārs praksē gadījums), var jumtu gan siltināt, gan arī nesiltināt. Tvaika izolācijas slānis ir jāveido starp siltumizolāciju un dzelzsbetona pārseguma paneli. Parasti virs

1. attēls. Vēdināms savietots jumts (lēzens jumts).